

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Ε.Σ.Π.Α. / Π.Ε.Π. Θεσσαλίας 2014-2020

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Θεσσαλίας ενημερώνει τους Δυνητικούς Δικαιούχους για την επικείμενη έκδοση Πρόσκλησης για τη Δράση:

«Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτηρίων στη Θεσσαλία»

Π/Υ 20.000.000 ευρώ (δημόσια δαπάνη με συγχρηματοδότηση Ε.Τ.Π.Α.)

Η Πρόσκληση προβλέπεται να εκδοθεί στις αρχές Σεπτεμβρίου 2018. Η περίοδος υποβολής προτάσεων από τους δυνητικούς δικαιούχους ξεκινά από την έκδοση της Πρόσκλησης και θα λήγει μετά από διάστημα περίπου 1,5 μηνός. Η Αξιολόγηση των προτάσεων που θα κατατεθούν, θα γίνει με τη μέθοδο της «Συγκριτικής Αξιολόγησης», σύμφωνα με τα κριτήρια που εγκρίνονται για τη Δράση από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠ.Θ. **Εφόσον** με τη λήξη αξιολόγησης προτάσεων που κατατεθούν στην Πρόσκληση, αξιολογηθούν θετικά και ενταχθούν στο ΠΕΠ.Θ προκύψει υπόλοιπο προϋπολογισμού, θα εκδοθεί αντίστοιχη επόμενη Πρόσκληση.

Κάθε Δικαιούχος δύναται να καταθέσει μόνο μία (1) πρόταση για ένα (1) κτίριο κυριότητάς του.

Δυνητικοί Δικαιούχοι της Δράσης είναι : ΟΤΑ Α΄ και Β΄ Βαθμού στη Θεσσαλία (Περιφέρεια και Δήμοι) και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου αυτών, Υπουργεία και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου εποπτευόμενα από αυτά.

Η Δράση έχει στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων στη Θεσσαλία, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση. Επιπλέον, στοχεύει στην αξιοποίηση του δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στον κτιριακό τομέα, με τα κτίρια του Δημόσιου Τομέα να αποτελούν παράδειγμα για την κινητοποίηση όλης της οικονομίας. Η μετάβαση προς μια οικονομία φιλική προς το περιβάλλον αποτελεί βασική αναπτυξιακή προτεραιότητα της Περιφέρειας, καθώς η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας δημοσίων κτιρίων οδηγεί στη μείωση κατανάλωσης ενέργειας.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της δράσης: **1)** Καθορίζεται η ενεργειακή κατηγορία **B** ως το ελάχιστο απαιτούμενο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης κτιρίου μετά τις παρεμβάσεις, ενώ αναβάθμιση σε κατηγορία μικρότερη της B είναι αποδεκτή μόνο για κτίρια ειδικών κατηγοριών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 11 του ΚΕΝΑΚ, **2)** Η κάλυψη του ενεργειακού στόχου θα διασφαλίζεται μέσω της διενέργειας ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή τόσο **πριν**, όσο και **μετά** την υλοποίηση των παρεμβάσεων.

Μέσω της Πρόσκλησης μπορούν να χρηματοδοτηθούν **πλήρως ώριμες προτάσεις** που αφορούν σε ενεργειακές αναβαθμίσεις κτιρίων, οι οποίες κατατάσσονται γενικά στις κατηγορίες των επεμβάσεων Ενεργειακής Αναβάθμισης και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ), καθώς και δράσεων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Επιλέξιμα προς χρηματοδοτική ενίσχυση είναι όλα τα νομίμως υφιστάμενα δημόσια κτίρια (πλην αθλητικών εγκαταστάσεων) που βρίσκονται χωροθετημένα και σε λειτουργία στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, ιδιοκτησίας δικαιούχου φορέα που καλεί η Πρόσκληση, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης και κατατάσσονται με τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) σε κατηγορία ενεργειακής απόδοσης μικρότερης ή ίσης της Δ και η οικοδομική τους άδεια έχει εκδοθεί πριν το 2010. Το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) πρέπει να έχει εκδοθεί μετά την 26.11.2017.

Σε περιπτώσεις κτιρίων στους τομείς της **Εκπαίδευσης** ή της **Υγείας**, το πλαίσιο των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης των προτεινόμενων Πράξεων πρέπει να είναι τέτοιο έτσι ώστε να μην παρεμποδίζεται η λειτουργία των κτιρίων.

Οι παρεμβάσεις πρέπει να προκύπτουν από τη Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης ή/και το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ). Συνοπτικά, επιλέξιμες παρεμβάσεις είναι: αντικαταστάσεις εξωτερικών κουφωμάτων, θερμομόνωση στο κτιριακό κέλυφος, αναβάθμιση συστήματος κλιματισμού (ψύξης – θέρμανσης – αερισμού) κάθε τύπου, τοποθέτηση διατάξεων αυτομάτου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης, υπό προϋποθέσεις η αναβάθμιση με συστήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) για θέρμανση/ ψύξη και ΣΗΘΥΑ για την υποβοήθηση του κυρίως συστήματος θέρμανσης / ψύξης / ΖΝΧ, με την αξιοποίηση ανανεώσιμης πηγής ενέργειας ή συστήματος συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) καθώς και άλλες Δράσεις Προώθησης της Αυτοπαραγωγής από ΑΠΕ που δεν αφορούν σε εμπορική εκμετάλλευση. Επίσης, η εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης (BEMS), πιστοποίηση κατά ISO 50001:2011 με την εφαρμογή συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης, δαπάνες έκδοσης Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης, λοιπές δαπάνες που συμβάλλουν αποδεδειγμένα στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου, όλα τα απαιτούμενα υλικά εγκατάστασής τους, καθώς και οι λοιπές εργασίες που είναι αλληλένδετα συνδεδεμένες με αυτές, με σκοπό την επίτευξη ενός άρτιου, τεχνικού και λειτουργικού αποτελέσματος.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ, Επιλέξιμες παρεμβάσεις :

- **Αντικατάσταση Κουφωμάτων.** Η παρέμβαση αφορά κατά βάση σε θερμομονωτικά/θερμοδιακοπόμενα κουφώματα με διπλούς υαλοπίνακες. Επιλέξιμη είναι και η αλλαγή μόνο του υαλοπίνακα (συμπεριλαμβανομένων των εργασιών προσαρμογής του πλαισίου) με την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνεται ενεργειακή αναβάθμιση του κουφώματος (υφιστάμενο πλαίσιο και υαλοπίνακας) ώστε να πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις του ΚΕΝΑΚ 2017 για τα υφιστάμενα κτίρια. Επιλέξιμη επίσης είναι η αντικατάσταση κουφωμάτων κλιμακοστασίου και φωταγωγού σε πολυώροφο κτίριο. Δεν συμπεριλαμβάνονται όμως «ανοίγματα» προς εσωτερικούς χώρους του κτιρίου θερμαινόμενους ή μη (π.χ. εσωτερικές πόρτες). Στην κατηγορία αυτή γίνονται αποδεκτές και συμπληρωματικές (κι όχι αυτοτελείς) δαπάνες για σταθερά ή κινητά συστήματα σκίασης (τέντες, εξώφυλλα, ρολά, κλπ).

- **Εφαρμογή συστήματος θερμομόνωσης στο κτιριακό κέλυφος.** Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη εκτός από την τοποθέτηση εξωτερικής θερμομόνωσης και η εφαρμογή συστήματος εσωτερικής θερμομόνωσης (π.χ. για διατηρητέα κτίρια, τεχνικές δυσκολίες). Επιπλέον στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες οι παρεμβάσεις που αφορούν σε:

- Χρήση ειδικών επιχρισμάτων - ψυχρών υλικών - σε δώματα,
- Παθητικά ηλιακά συστήματα θέρμανσης,
- Συστήματα φυσικού και τεχνητού φωτισμού,
- Συστήματα και τεχνικές φυσικού ή/και υβριδικού αερισμού και δροσισμού,
- Φυτεύσεις δωμαίων κατάλληλου τύπου σε σχέση με την βέλτιστη ενεργειακή απόδοση και την στατική επάρκεια του κτιρίου.

- **Αναβάθμιση συστήματος κλιματισμού (ψύξης – θέρμανσης – αερισμού).** Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες:

- Η εγκατάσταση νέου ή αντικατάσταση συστήματος καυστήρα - λέβητα με καινούριο σύστημα καυστήρα

- λέβητα πετρελαίου ή φυσικού αερίου ή υγραερίου. Η εγκατάσταση / αντικατάσταση αφορά στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό του λεβητοστασίου στο σύνολό του και του δικτύου διανομής (αυτοματισμοί, κυκλοφορητές, καμινάδα, αντικατάσταση ή μόνωση σωληνώσεων, κλπ.).

- Η εγκατάσταση για σύνδεση με δίκτυο διανομής φυσικού αερίου.

- Η τοποθέτηση διατάξεων αυτομάτου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης, όπως χρονοδιακόπτες, αυτοματισμοί αντιστάθμισης ή/και υδραυλικής ισορροπίας για τη ρύθμιση των μερικών φορτίων (τρίοδη ή τετράοδη ηλεκτροβάννα, ρυθμιστές στροφών κυκλοφορητών, κλπ), θερμοστάτες χώρων, θερμοστατικές κεφαλές θερμαντικών σωμάτων, κλπ, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων θερμιδομέτρησης για την κατανομή δαπανών θέρμανσης. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για δεξαμενή πετρελαίου ή υγραερίου.

- Η εγκατάσταση νέου ή αντικατάσταση συστήματος κλιματισμού (ψύξης – θέρμανσης – αερισμού) με:

- Σύστημα κλιματισμού μόνο με αέρα,

- Σύστημα κλιματισμού μόνο με νερό,

- Σύστημα κλιματισμού αέρα – νερού,

- Σύστημα κλιματισμού ψυκτικού ρευστού (VRV/VRF).

• **Αναβάθμιση με συστήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) για θέρμανση/ ψύξη και ΣΗΘΥΑ.** Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση συστημάτων ΑΠΕ για την υποβοήθηση του κυρίως συστήματος θέρμανσης / ψύξης / ΖΝΧ, με την αξιοποίηση ανανεώσιμης πηγής ενέργειας, (π.χ. ηλιακά συστήματα, καυστήρας βιομάζας, ηλιοθερμικά συστήματα, εγκαταστάσεις αβαθούς γεωθερμίας, κλπ.) ή συστήματος συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ). Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες οι παρεμβάσεις μετατροπής υφιστάμενων Η/Μ εγκαταστάσεων με σκοπό την προσαρμογή των λειτουργικών τους παραμέτρων στα δεδομένα των ΑΠΕ και την εν γένει βελτίωση των λειτουργικών τους χαρακτηριστικών όπως και της απόδοσής τους.

• **Άλλες Δράσεις Προώθησης της Αυτοπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)** όπως ο ενεργειακός συμψηφισμός (net metering) ή ο εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός (virtual net metering) οι οποίες δεν αφορούν σε εμπορική εκμετάλλευση της παραγωγής ενέργειας. Στην περίπτωση εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, ο μετρητής κατανάλωσης θα πρέπει να βρίσκεται εντός της προτεινόμενης υποδομής, η οποία χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της πρόσκλησης και οι προς συμψηφισμό καταναλώσεις θα πρέπει να εξυπηρετούν δραστηριότητες οι οποίες δύναται να θεωρηθεί ότι δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Η χρηματοδότηση παρεμβάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, επιπλέον των ανωτέρω εργασιών (κτιριακό κέλυφος – ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις) προκειμένου για την περαιτέρω εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, **είναι επιλέξιμες εφόσον:**

α) η σκοπιμότητα τεκμηριώνεται επαρκώς από σχετική ανάλυση κόστους οφέλους,

β) δεν προκύπτει οικονομική δραστηριότητα (πώληση ηλεκτρικής ενέργειας)

γ) βοηθούν στην επίτευξη ενεργειακής εξοικονόμησης, σε συνδυασμό με τις λοιπές κτιριακές παρεμβάσεις.

Επίσης αποτελούν επιλέξιμη δαπάνη τα ακόλουθα :

• **Εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης (BEMS).**

• **Πιστοποίηση κατά ISO 50001:2011** με την εφαρμογή συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης.

• **Δαπάνες έκδοσης Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης μετά** την ολοκλήρωση της παρέμβασης, με το επιλέξιμο κόστος της αμοιβής της έκδοσης ΠΕΑ να μην ξεπερνάει τα 0,80€/τ.μ.

• **Λοιπές δαπάνες** που συμβάλλουν αποδεδειγμένα στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου.

Στις επιλέξιμες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται εκτός των απαιτούμενων υλικών (κυρίων, βοηθητικών και μικροϋλικών) και οι λοιπές εργασίες, που είναι αλληλένδετα συνδεδεμένες με αυτές, με σκοπό την επίτευξη ενός άρτιου, τεχνικού και λειτουργικού αποτελέσματος.

Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις πρέπει να φέρουν ενεργειακή σήμανση εφόσον προβλέπεται. Τα δομικά υλικά και τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE.

ΑΕΝ αποτελούν επιλέξιμη δαπάνη, τα ακόλουθα:

- Κινητά στοιχεία, μη μόνιμου χαρακτήρα (πχ κουρτίνες, εσωτερικές περσίδες κλπ).
- Λοιπές εργασίες και εξοπλισμός που δεν συμβάλουν στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου.
- Οι παρεμβάσεις στον άμεσο περιβάλλοντα χώρο του κτιρίου.
- Οι εσωτερικές διαρρυθμίσεις των κτιρίων.
- Οι παρεμβάσεις σε αθλητικές εγκαταστάσεις πλην επί κλειστών γυμναστηρίων εκπαιδευτικών μονάδων.
- Οι παρεμβάσεις σε κτίρια που παρότι ανήκουν σε δυνητικούς δικαιούχους της παρούσης, αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης.
- Οι εργασίες συντήρησης.

Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών από την υλοποίηση των ενταγμένων Πράξεων θα επιβεβαιωθεί με την έκδοση ΠΕΑ μετά το πέρας των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης.

Πλαίσιο Κρατικών Ενισχύσεων, Έσοδα

Το άρθρο 107 Παράγραφος 1 της Συνθήκης ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις «ως ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους που να νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές. Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». Ως «επιχειρήσεις» νοούνται οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότηση τους. Συνεπώς ο χαρακτηρισμός μιας οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από την φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί.

Σύμφωνα με το σημείο 205 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01), σε περίπτωση που μια υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση για την κατασκευή της θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στο βαθμό που καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες. Σε περίπτωση μικτής χρήσης, εάν η υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρηματοδότηση της ενδέχεται να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με την λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν.

Με βάση τα παραπάνω οι δράσεις που χρηματοδοτούνται αποτελούν δραστηριότητες οι οποίες δύναται να θεωρηθεί ότι δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Ωστόσο αυτό δεν ισχύει για τις δράσεις που αφορούν στην παραγωγή ενέργειας στις οποίες ο κύριος της υποδομής συνάπτει σύμβαση οικονομικού ανταλλάγματος με τον διαχειριστή του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, οπότε και υφίσταται οικονομική δραστηριότητα. Στις περιπτώσεις αυτές θα διερευνηθεί η πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 107.1 της ΣΛΕΕ, με χρήση της πρόνοιας περί «Βοηθητικών Δραστηριοτήτων (Σημείο 207 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01)

Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξετασθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για

διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών.

Έργα που αφορούν στην οικονομική και εμπορική εκμετάλλευση των προϊόντων ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και εξετάζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (ΓΑΚ, κατευθυντήριες οδηγίες κλπ). Στις περιπτώσεις που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη δράση ή τμήμα δράσης εμπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησης της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται μέσω της χρήσης του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή της κοινοποίησης του καθεστώτος ενίσχυσης ή του κανονισμού de minimis, ανά περίπτωση.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση της κρατικής ενίσχυσης το ποσό που υπολείπεται της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης σε σχέση με το συνολικό κόστος του έργου, καλύπτεται από ίδιους πόρους του δικαιούχου.

Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες καθώς και τα έργα μικρής κλίμακας χωρίς περαιτέρω οικονομική εκμετάλλευση και παραγωγή εσόδων δύναται να μην ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης καθώς μπορούν να χαρακτηριστούν ως παρεμβάσεις τοπικής εμβέλειας.

Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής (σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης – 2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας έχει την ευχέρεια να ζητήσει επιπλέον δικαιολογητικά έγγραφα για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης.

Σε περίπτωση που το σύνολο ή μέρος της πράξης χρηματοδοτείται στο πλαίσιο Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) και για τον προσδιορισμό του ποσού/έντασης της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης. (πρέπει κατά την διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.)

Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο **χρηματοοικονομική ανάλυση** σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που θα είναι συνημμένες στην Πρόσκληση (O_E.I_4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020» του Σ.Δ.Ε. ΕΣΠΑ 2014-2020).

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 της 18ης Ιουλίου 2018, άρθρο 272, παράγραφος 26): Το άρθρο 61 τροποποιείται ως εξής: α) στην παράγραφο 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως “καθαρά έσοδα” νοούνται ταμειακές ροές που καταβάλλονται απευθείας από τους χρήστες για αγαθά ή υπηρεσίες παρεχόμενα από την πράξη, όπως τέλη τα οποία βαρύνουν άμεσα τους χρήστες για τη χρήση της υποδομής, την πώληση ή τη μίσθωση γης ή κτιρίων, ή πληρωμές για υπηρεσίες μείον τυχόν λειτουργικά έξοδα και έξοδα αντικατάστασης βραχύβιου εξοπλισμού τα οποία προκύπτουν κατά την αντίστοιχη περίοδο. Η εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών που επιφέρει η πράξη, με εξαίρεση την εξοικονόμηση δαπανών που προκύπτει από την εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης, θεωρείται ως καθαρό έσοδο εκτός αν αντισταθμίζεται με ισοδύναμη μείωση των επιχορηγήσεων λειτουργίας.».

Η τροποποίηση αυτή (σύμφωνα με το άρθρο 282) εφαρμόζεται από τις 2 Αυγούστου 2018.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, για έργα ενεργειακής αναβάθμισης Δημοσίων Κτιρίων, η εξοικονόμηση δαπανών που είναι αποτέλεσμα της ενεργειακής αναβάθμισης δεν θεωρείται καθαρό έσοδο και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στο άρθρο 61 του Καν. 1303/13.

Οι Δείκτες Εκροής που υπολογίζονται για τη Δράση είναι :

- 1) Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων : Κιλοβατώρες κατ'έτος
- 2) Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου : Τόνοι Ισοδύναμου CO₂

Ωριμότητα – δικαιολογητικά προτάσεων

Οι προτάσεις κατατίθενται μέσω του ΟΠΣ και **αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα δικαιολογητικά/έγγραφα**, τα οποία συνοδεύουν το Τεχνικό Δελτίο Πράξης και συνοπτικά αναφερόμενα είναι :

Δικαιολογητικά που πιστοποιούν την αρμοδιότητα του δικαιούχου, την «επάρκεια» του Δικαιούχου σύμφωνα με τους κανόνες ΕΣΠΑ, το ιδιοκτησιακό καθεστώς κτιρίου, την **πλήρη ωριμότητα πρότασης** (μελέτες , αδειοδοτήσεις, αποτελέσματα έρευνας αγοράς και σχετική τεκμηρίωση για υποέργα προμηθειών κ.α. **Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης** και υποχρεωτικά **Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης** (ΠΕΑ) αρχικής ενεργειακής επιθεώρησης, το οποίο να έχει εκδοθεί μετά τις 27/11/2017), Μελέτη ανάλυσης κόστους – οφέλους για την τεκμηρίωση των παρεμβάσεων ΑΠΕ όταν υπάρχουν, Απόφαση Αρμοδίου Συλλογικού Οργάνου περί μη διακοπής και μη αλλαγής χρήσης λειτουργίας του κτιρίου, ή σε περίπτωση αλλαγής να αφορά σε δραστηριότητα η οποία δύναται να θεωρηθεί ότι δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, τουλάχιστον έως την απόσβεση των προτεινόμενων για χρηματοδότηση παρεμβάσεων. Το Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης απ' το οποίο προκύπτει η επιλογή του προτεινόμενου έργου ή/και το Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης (N.4342/2015, αρ. 7, παρ. 12), εφόσον πρόκειται για κτίριο ιδιοκτησίας ΟΤΑ ή Αντίγραφο του κατάλογου της παρ. 9 του αρ. 7 του Ν. 4342/2015, εφόσον το κτίριο περιλαμβάνεται σ' αυτόν, εφόσον υπάρχουν. Χρηματοοικονομική ανάλυση για υπολογισμό καθαρών εσόδων και απαιτούμενα αποδεικτικά περί τήρησης κανόνων κρατικών ενισχύσεων, εφόσον απαιτούνται.

Λοιπές πληροφορίες

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η **31/12/2023**. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.

Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως **δεν** είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας, δύναται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων που κατατίθενται, να προβεί αιτιολογημένα σε απομείωση του φυσικού και αντίστοιχα οικονομικού αντικειμένου, στο πλαίσιο εφαρμογής των κανόνων που τίθενται με την παρούσα. Επίσης, δύναται εφόσον απαιτηθεί κατά τον έλεγχο του εύλογου κόστους της εκάστοτε πρότασης που αξιολογείται, να προβεί σε απομείωση οικονομικού αντικειμένου.

Εφόσον απαιτείται εκτέλεση πρόσθετων **μη** επιλέξιμων εργασιών, συνδεδεμένων με τις προτεινόμενες και επιλέξιμες στο πλαίσιο της παρούσης για ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίου, ο Δικαιούχος (ή ο Κύριος σε περίπτωση ύπαρξης προγραμματικής σύμβασης Ν.4314/2014) θα πρέπει να δεσμευτεί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του για την εκ μέρους του χρηματοδότησή τους και έγκαιρη υλοποίηση.

Οδηγίες για απόκτηση λογαριασμού χρήστη στο **ΟΠΣ ΕΣΠΑ** βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση <http://logon.ops.gr/>.

Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2007-2013, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr/>, πριν την υποβολή της πρότασης

Οι προτάσεις υποβάλλονται μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr/>
Η πρόταση υποβάλλεται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου ή του κύριου Δικαιούχου [στην περίπτωση υλοποίησης της πρότασης έργου (πράξης) από πολλαπλούς Δικαιούχους] (ατομικός λογαριασμός χρήστη του νόμιμου εκπροσώπου). Ο Δικαιούχος μετά την

επιτυχή υποβολή της πρότασης ενημερώνεται σχετικά μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω της ιστοσελίδας www.thessalia-espα.gr (ενότητα ΠΕΠ.Θ / «Προσκλήσεις»). Στην παρούσα φάση έχει αναρτηθεί η εκδοθείσα στον Τύπο «ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ» και το παρόν **Ενημερωτικό Κείμενο** που αφορά στις επιλέξιμες και μη παρεμβάσεις της Δράσης και στις σχετικές προϋποθέσεις που τίθενται.

Λάρισα, 31-08-2018